

mét egyaránt a fametszetre és a rézmetszetre kiterjeszti. A tagsági díj 36 koronában van megállapítva.

Leonardo da Vinci híres úrvacsoráját annyi sok kísérletezés és javaslat után, amelyet érdekében tettek most már végleges elhatározással restaurálni fogják; t. i. hogy nem úgy hogy újra átfestenek (!), hanem a további teljes elpusztulástól megóvják, ami állítólag sikerülni fog.

Olaszországban utóbbi időben gyakoriak a műtárgyak lopásai. Most arról adnak hírt, hogy Percinában (Toscana) egy Luca della Robbia mű veszett el; s ez nem kevesebb, mint egy templomi nagy triptichon, két medaillonnal. Ugyancsak Olaszországból jön a hír, hogy a firenzei Casa di Danteből idegenítettek el több műtárgyat.

Szépművészeti miniszterium van keletkezében (?) Bécsben, amelynek körébe az udvari színházak, múzeumok, művészeti akadémiák és iskolák, az udvari könyvtár, művészeti pártolás és fejlesztés általában tartoznának.

Velencének kampaniléja összeomlásával a Sansovino-féle könyvtárepület egy része is megsemmisült. Ezt most helyreállították. Az épen maradt részeket az újraképzésnél fölhasználták, de számos részletet, a többi között néhány szoborművet egészen újra kellett elkészíteni.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

Az ipari munkások képzésére szervezett országos bizottság által az Országos Magyar Iparművészeti Múzeumban a tél folyamán tartott 15 vasárnapi előadást összesen 3540-en látogatták, úgy, hogy egy-egy előadáson átlag 236-an vettek részt. Üdvös hatással volt, hogy az előadások sorrendjét eleve közhírré tették, miáltal

lehetővé vált, hogy azokat az érdeklődő szakemberek hallgathatták. Az előadásokat a múzeum tisztviselői felváltva tartották.

A M. Iparművészeti Társulat választmányi ülése. A Magyar Iparművészeti Társulat választmányja 1906. évi március hó 9-én ülést tartott SZALAY IMRE

alelnök elnöklete alatt. Jelen voltak: ALPÁR IGNÁC alelnök, ÁGOTAY LAJOS, dr. BÁRCZY ISTVÁN, BACHRUCH KÁROLY, dr. CZAKÓ ELEMÉR, FARAGÓ ÖDÖN, T. FISCHER IGNÁC, FITTLER KAMILL, báró FORSTER GYULA, GAUL KÁROLY, GELLÉRI MÓR, GERSTER KÁLMÁN, GYALUS LÁSZLÓ, HUSZKA JÓZSEF, KRIESCH ALADÁR, MATLEKOVICS SÁNDOR, MARÓTI GÉZA, MORELLI GUSZTÁV, NÁDLER RÓBERT, PÉTERFFY LAJOS, RADISICS JENŐ, RÓTH MIKSA, SIMAY LAJOS, TELCS EDE, THÉK ENDRE és VIG ALBERT választmányi tagok, GYÖRGYI KÁLMÁN főtitkár és mint jegyzőkönyvvezető SZÉCSÉN FERENC másodtitkár.

Mint meghívott vendégek megjelentek Steiner Ferenc ércárúgyáros és Vukovics Vladimír asztalos.

Elnök megnyitja az ülést, üdvözlí a megjelenteket és bejelenti, hogy távolmaradásukat kimentették Ballai Lajos, Forreider József, Szerényi József, gróf Teleki Sándor és Zsolnay Miklós választmányi tagok.

Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére az elnök Vig Albert vál. tagot kéri fel.

A napirendre térve főtitkár felolvassa a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek leiratát, mellyel az 1905. évi karácsonyi kiállítás alkalmából a 2000 koronás nagydíjat Tarján Oszkár műtővősnak, az állami iparművészeti érme- ket pedig Steiner Ármin és Ferenc cs. és kir. udvari ércárúgyárosoknak és Vukovics és Kaufmann asztalos- mestereknek adományozta. Jelenti, hogy a 2000 koronát nagydíj és a hozzátartozó oklevél kiadása már megtörtént.

Elnök megleghangú üdvözlő szavak kíséretében adja át az érme- ket a kitüntetett műiparos cégek jelenlévő képviselőinek, akik a kitüntetést megköszönik.

A meghívott vendégek távozása után főtitkár jelenti, hogy a kereskedelemügyi miniszter a társulat előterjesztésére az állami érmekhez oklevél kiadását határozta el, amely oklevél tervének pályázat útján való beszerzésére a társulatot felhívta. Jelenti, hogy a pályázat kiírása megtörtént. A választmány a bejelentéseket tudomásul veszi.

Főtitkár bemutatja a kereskedelemügyi magy. királyi miniszter leiratát, mellyel értesítette a társulatot, hogy a „Mintalapok“ további főtartására irányuló kérelmét nem vehette figyelembe abból az indokból, mert az államháztartás jelen súlyos viszonyai közepette a kormánynak mellőznie kell minden oly kiadást, amely nem feltétlenül szükséges.

Ezzel kapcsolatban főtitkár előterjeszti a „Mintalapok“ szerkesztő-bizottságának azt a javaslatát, hogy a „Magyar Iparművészet“ füzeteihez mellékelve adná ki egyes kiválóbb műipari alkotások részlet-terveit, amelyeket időközönként szakmák szerint csoportosítva lehetne olcsón előállítva,

csékély áron terjeszteni. A bizottság azt hiszi, hogy ilyen irányú vállalkozás támogatása elől majdan sem a kereskedelemügyi, sem a vallás- és közoktatásügyi miniszter nem zárkóznának el. Ilyen mellékletek kiadására erre az évre 1000—1500 korona elegendő, amely összeggel a Magyar Iparművészet szerkesztőségének ez évi dotációja felemelhető volna.

Gelléri Mór elvileg hozzájárul a javaslatához, de végleges határozathozatal előtt részletes költségvetés bemutatását kívánja.

Thék Endre szintén helyesli a tervet, bár a nagyobb súlyt a szakfűzetek kiadására fekteti.

Matlekovits Sándor olyképen fogja fel a kérdést, hogy addig is, amíg a kereskedelmi miniszter újból szükségesnek és célszerűnek látná a vállalat újból való megindítását és támogatását, a megszakítás elkerülése okából a társulat a maga költségére, a legszűkebben mért kiadások keretében és ennek megfelelő formában adna ki hasonló irányú mintalapokat s ezért ő a szerkesztőség javaslatát általában elfogadja. A választmány a Mintalapok szerkesztő-bizottságának javaslatát elvben elfogadja, részletes költségvetés bemutatására a Magyar Iparművészet szerkesztőségét kéri fel.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter értesítette a társulatot, hogy az Uránia műkereskedés részvénytársaságnak 20.000 korona forgótőkét engedélyezett, egyúttal felhívja, hogy a nevezett intézményt támogatásában részesítse. Ennek kapcsán főtitkár bejelenti, hogy a társulat a műkereskedés állandó kiállításának nagyobb költséget bocsátott rendelkezésére. Tudomásul szolgál.

Főtitkár bejelenti, hogy a társulat céljaira újabban az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztártól 100 korona, az Osztrák-magyar banktól 100 korona és az Országos Központi takarékpénztártól 30 korona adomány folyt be.

A legutóbbi választmányi ülés óta két új alapító tag és pedig az „Athenaeum” részvénytársaság és Poór Antal kanonok 200—200 korona alapítvánnyal, továbbá 101 új rendes tag lépett a társulat kötelékébe. A választmány az adományokat köszönettel fogadja és a tagok számának ilyen jelentékeny szaporodását örömdetes tudomásul veszi.

A társulat állandó kiállításának forgalma január havában 749 korona 55 fillér, február havában 3219 korona 85 fillér, összesen 3969 korona 40 fillér volt. Az eladások után befolyt jutalék összege 291 korona 19 fillér. Tudomásul szolgál.

Főtitkár előterjeszti jelentését a st.-louis-i kiállítás zárószámadásainak letárgyalásáról, amelynek eredményeképpen jelenti, hogy az eredeti 72.772 korona 17 fillér összegű túlkadás 45.587 korona 79 fillérre szállott alá. Ennek oka egyrészt az, hogy egyik kiállító e kiállítás céljaira 20.000 koronát adományozott, másrészt pedig a kiállítók mérsékeltek kárterítési s egyéb követeléseiket.

Előadja főtitkár, hogy a volt kiállítási kormánybiztossal történt személyes érintkezés és szóbeli tárgyalások után arra a meggyőződésre jutott, hogy a volt kormánybiztos a kiállítás ügyét, bár rendkívüli nehézségekkel kellett megküzdeni, lelkiismeretesen és pontosan

intézte. Az általa vezetett és beszerzett adatok segítségével volt jórészt lehetséges a kiállítás ügyeinek lebonyolítása és ezért kötelességének tartotta a volt kormánybiztosnak a kereskedelemügyi minisztériumban folyt tárgyalások befejezte előtt a társulat nevében elismerését és köszönetét kifejezni. Kéri a választmányt, hogy kijelentését tudomásul vegye.

A választmány abban a reményben, hogy a társulatnak a kiállítási túlkadások megtérítése ügyében intézett felterjesztése kedvező elintéztést nyer, a főtitkár jelentését tudomásul veszi és eljárását jóváhagyja.

Főtitkár jelenti, hogy a milánói nemzetközi kiállítás, hivatalos értesítés szerint, április hó 21-én megnyílik. Majd a magyar osztály előkészítő munkáinak állásáról tájékoztatja a választmányt, amely a jelentést tudomásul veszi.

A társulat elnöksége útján jelentést tett a kereskedelemügyi miniszternek az általa engedélyezett forgó tőke felhasználásáról és azt a kérelmet terjesztette elő, hogy a miniszter úr a forgó tőke évi részletét a folyó évre is engedélyezni, esetleg a leírások folytán előállott csökkenést megtéríteni és a forgó tőkét eredeti összegére kiegészíteni méltóztatásuk. A felterjesztés most van elintézés alatt. A választmány a jelentést tudomásul veszi.

Főtitkár előterjeszti a kiállítási bizottságnak az ez évi vidéki kiállítások rendezése tárgyában tett javaslatát. Eszerint tekintettel arra, hogy a milánói kiállítás ez idén a társulat erejét teljesen leköti s így az eddigi színvonalnak megfelelő vidéki kiállítás rendezése alig lenne lehetséges, ajánlja a bizottság, hogy a társulat az ország nevezetesebb fürdőhelyein vándorbazárokat szervezzen, amelyeknek kisebb, de válogatott gyűjteményében a közönség alkalmi emléktárgyakat, ékszereket, csipkéket stb. vásárolhatna. Kéri a választmányt, hogy a javaslatához általánosságban járuljon hozzá.

Elnök főképpen abban lát nehézséget, hogy a vándorbazárok a fürdőkön elárusítási joggal bíró kereskedőknek okoznának versenyt. Szerinte célszerűbb volna ezeket a kereskedőket arra bírni, hogy hazai iparművészeti tárgyakat árussítsanak.

Fittler Kamill nem szeretné, ha az oly nagy erkölcsi hatással bíró vidéki kiállítások sorozata megszakítatnék. Ezért amellet szól, hogy a társulat az idén is rendezzen valamely vidéki városban kiállítást.

Thék Endre szintén hivatkozik az eddig rendezett vidéki kiállítások nagy sikerére, ami indokoltá teszi azok további fenntartását. A vándorbazárok célját, szerinte is el lehet érni oly módon, hogy a fürdőhelyek bazárosait a magyar műipari termékek árúsítására felhívjuk.

Kriesch Aladár szintén a rendes vidéki kiállítás rendezése mellett érvel azzal, hogy a társulatnak egyik első feladata vidéki kulturális központok teremtése.

Matlekovics Sándor szerint a vándorbazárok eszméje nem kivihető az ipartörvény szempontjából sem. Legalább egy vidéki kiállítás rendezését az idén is kívánatosnak tartja és ezért ajánlja, hogy a választmány a kérdést újabb javaslattétel végett a kiállítási bizottság elé utasítsa.

A választmány az idei vidéki kiállítás rendezésének ügyét az eszmecsere közben felmerült észrevételek figye-

lembe vételével sürgős javaslatával véget a kiállítási bizottsághoz teszi át.

Főtthár előterjeszti Faragó Ödön és dr. Czákó Elemér vál. tagoknak indítványát nőtagnak a választmányba való beválasztása tárgyában.

Gelléri Mór elismeri az indítvány intenciójának helyességét, de ebben a formában nem fogadhatja azt el. Szívesen hozzájárulna azonban ahhoz, hogy egy külön női propaganda-bizottság szerveztessék.

Matlekovics Sándor nézete szerint az indítványt, minthogy új választmányi tagok kijelöléséről van szó, a választmány nem is tárgyalhatja. Gelléri eszméje nem indítvány, hanem irányító gondolat, amely később indítvány alakjában tárgyalható. Javasolja, hogy az indítvány vétessék le a napirendről. A választmány ebben az értelemben határoz.

Főtthár bemutatja a társulat 1905. évi zárószámadatait, a mérleget és a nyereség-veszteségszámlát. Tudomásul szolgálnak.

Főtthár előterjeszti az 1906. évi költségvetés tervét, amely a választmányi tagoknak az ülésre szóló meghívóval együtt megküldetett. A választmány az előirányzatot pontonként tárgyalja s az elnökség javaslata értelmében elfogadja úgy, hogy 77.800 korona kiadásnak 78.926 korona 90 fillér fedezete legyen. A választmány egyben megbizta az elnökséget, hogy a társulatnál működő tisztviselők szolgálati szabályzatát, munkaképtelenség esetére való ellátására s ezzel kapcsolatban az alapszabályok megfelelő módosítására javaslatot terjesszen a választmány elé.

A folyó évi közgyűlés napját a választmány április hó 29-ére tűzi ki.

Főtthár előterjeszti Györgyi Sándor irodatisztnek a választmányhoz intézett beadványát, amelyben bejelenti, hogy tartós betegsége következtében állásától április hó 1-én megválni kénytelen.

A választmány őszinte sajnálattal látja a társulat régi, érdemes tisztviselőjének távozását, aki alkalmaztatásának ideje alatt lelkiismeretes pontossággal és buzgósággal látta el a reá bízott teendőket. A választmány méltányolni és elismerni óhajtja azokat az érdemeket, amelyeket Györgyi Sándor a társulat adminisztrálásában való tevékeny részvételével szerzett és ennek — elnök indítványára — elismerő levélben ad majd kifejezést. Ezenkívül részére eddigi díjazásának megfelelő végkielégítést szavaz meg.

A Györgyi Sándor lemondásával megüresedett irodatiszti állás betöltésére vonatkozólag a választmány felhatalmazza az elnökséget, hogy megfelelő képességű egyén alkalmazásáról a saját hatáskörében intézkedjék.

A folyó évi közgyűlés előkészítésére a választmány az elnökség vezetése alatt kijelölő bizottságot küld ki, melynek tagjai: Gelléri Mór, Maróti Géza, Péterffy Lajos és Radács Jenő választmányi tagok. Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

Új alapító tagok.

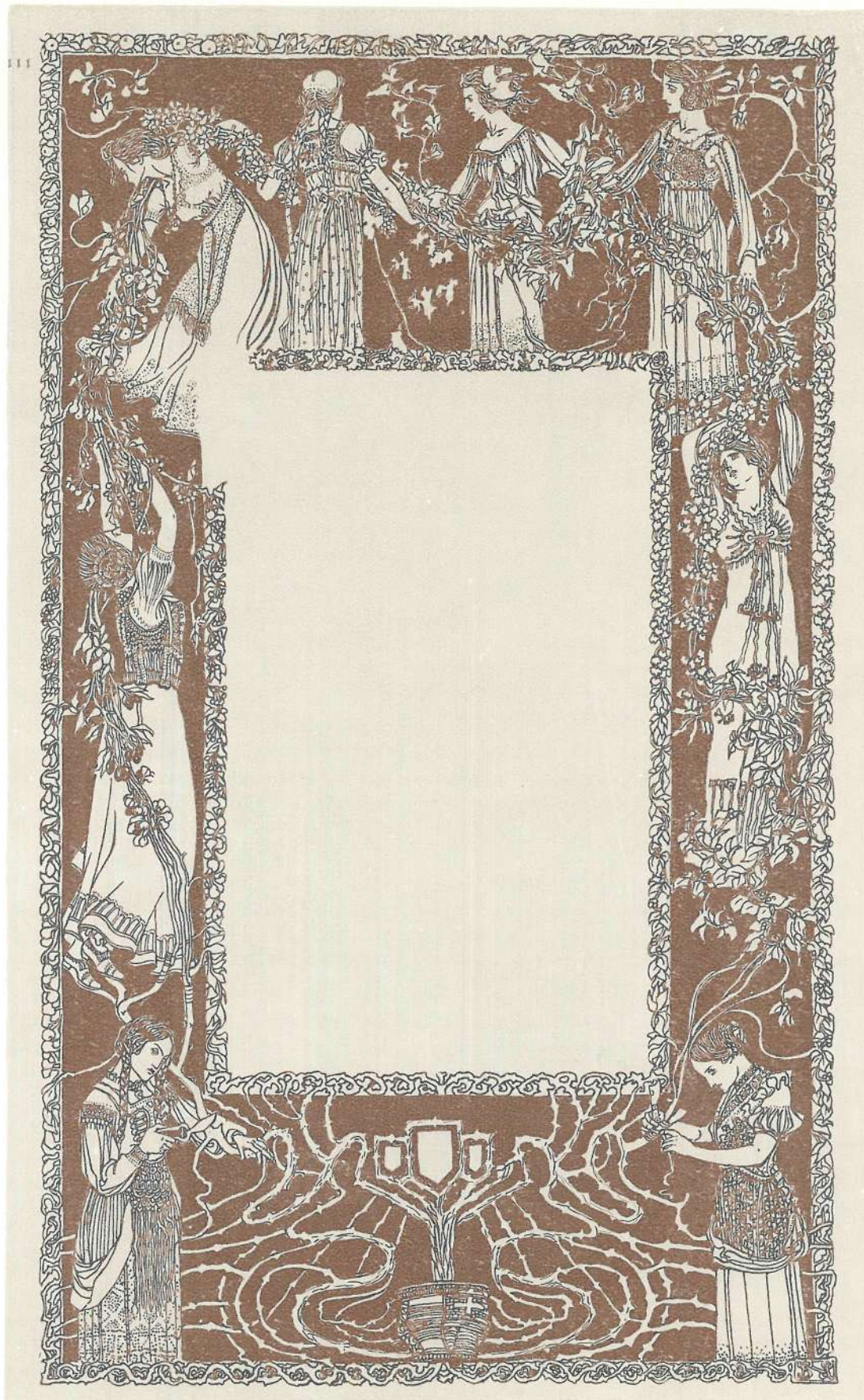
Gróf Nákó Sándor, Budapest; Pór Antal kanonok, Esztergom; az „Athenaeum“ irodalmi és nyomdai r.-t. 200—200 koronás alapítvánnyal alapító tagjai lettek a Magyar Iparművészeti Társulatnak.

Új rendes tagok.

1906 január hó 14-től e füzet megjelenéséig a következők beléptek a Magyar Iparművészeti Társulat rendes tagjainak sorába:

Az alsófehérmegyei Történelmi, Régészeti és Természettudományi egyesület, Gyulafehérvár; Andreetti Károly, Sóskut, Fehér megye; Bossányi József műegytemi hallgató, Szombathely; Ballagi Ilonka, Budapest; Blaskovics Gizella, Budapest; Brinza Ferenc asztalos, Gyöngyös; Délmagyarországi Tört. és Régészeti Múzeum Társ., Temesvár; Concha Mária, Budapest; Depold Béla, kir. főmérnök, Kaposvár; Drevey Erzsébet, Budapest; Egger Géza, mérnök, Budapest; pazonyi Elek Pál, földbirtokos, Nyiregyháza; Erdőssy Béla, Budapest; Ecker Lajos, kárpitos, Budapest; Fischer József, műépítő, Budapest; Grossmann Ármán, kárpitos, Budapest; Galambos Adolf, Solt, Pest-megye; Heiningér Károly, építési rajzoló, Budapest; Hódmezővásárhelyi ev. ref. főgymnasium könyvtára, Hódmezővásárhely; Haraszthy Lajos, hírlapíró, Kaposvár; Hendrich Antal, Budapest; Jung János, bútorasztalos, Feked-Veménd; szamosújvári Jakabffy Imréné, Pécs; József műegytem okori építészeti tanszéke, Budapest, József műegytem; Kohn Adolf, Budapest; Komáromvármegyei könyvtára, Komárom; Kainz János festő, Budapest; Losonc r.-t. városi közkönyvtári gondnoksága, Losonc; Lengyel Lipót, Budapest; Müller Bertalan, Budapest; ifj. Mátraí Lajos, szobrász, Budapest; Mlínek Adolf, műötvös, Budapest; Mármaroszigeti ev. ref. főgymnasium főkönyvtára, Mármarosziget; Nagyvárad múzeum egyesület; Nagyvárad mérnökegylet; Netzkár Gyula vállalkozó, Budapest; Nagyenyedi Bethlen főiskola; Nagy János, Budapest; Ordódy Sári, Budapest; Opper Magda, Budapest; Pápai ev. ref. leánynevelő intézet; Piszter József, Budapest; Petrozsényi Kaszinó; Rauscher Luíza, Budapest; Rybar Marietta, Budapest; Schmid László, Budapest; Stricker Sándor, Budapest; Szolnoki mérnök-egyesület; Szászvárosi áll. polg. leányiskola; Scheller Margit, Budapest; Schedel Dóra rajzitanítónő, Budapest; Stern Zsigmond, címfestő, Budapest; Sándor Gyula festő, okl. rajztanár, Budapest; Szegedi szobafestők egylete; özv. Sváb Lajosné, Budapest; Szalay János, Budapest; Török Eta, Budapest; Török Béla, Budapest; Volarich Ida, Budapest; Weisz Géza, Budapest; Winkler János, Budapest; Zádor Félix, Budapest. Összesen 61 új rendes tag.

111. NAGY SÁNDOR 500 KORONÁS DÍJJAL KITÜNTETETT RAJZA.

A KULTURA FÁJA.
(TOLLRAJZ.)

A Nemzeti Szalon grafikai kiállításából.

